

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.766/2008/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év március hó 26. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

é g z é s t :

A halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Miskolci Városi Bíróság 9.B.4186/2005/15. számú ítéletét, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 1.Bf.961/2006/10. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. A Miskolci Városi Bíróság a 2006. év április hó 6. napján kihirdetett 9.B.4186/2005/15. számú ítéletében a terhelt bűnösségét halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében állapította meg. Ezért őt 1 év 8 hónapi - 2 évi próbaidőre felfüggesztett - fogházbüntetésre és 3 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a mellékbüntetés időtartamába a járművezetési jogosultság szünetelésének időpontjától eltelt időt be kell számítani és a terheltet kötelezte a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítéleti tényállás lényege szerint a terhelt a reggeli órákban a város belterületén a megengedett 50 km/óra helyett 93 km/óra sebességgel vezette személygépkocsiját. Az általa igénybe vett út osztott pályás úttest, irányonként két-két forgalmi sávval, amely az egy-egy forgalmi sávra szűkül. A változást közúti jelzőtábla és záróvonal jelezi. A baloldali sáv továbbra is egyenes irányú haladást biztosít, míg a jobboldali sávból kizárólag jobbra lehet kanyarodni. A sávokat elválasztó záróvonal felfestése rosszul

látható, kopott volt. Az útkereszteződésben az út "Elsőbbségadás kötelező" jelzőtáblával alárendelt, a kereszteződés jól belátható.

A terhelt a belső forgalmi sávban közlekedő, egyenesen továbbhaladni szándékozó gépkocsikat jelentős sebesség-túllépéssel megelőzve a külső, jobbra kanyarodó sávban haladt, ám - miután egyenesen akart továbbmenni -vissza kellett tértie a záróvonallal elválasztott belső sávba. A sávokat elválasztó záróvonalat átlépve a belső sávban haladó autók elé vágva visszatért az egyenesen haladó sávba, amikor észlelte a kereszteződésben tőle jobbról, balra nagyívben, a védett útra 16-18 km/óra sebességgel kanyarodó, a sértett által vezetett személygépkocsit. A sértett mellett utas ült. Amikor a balra kanyarodó járművet meglátta, a terhelt éppen a záróvonalon haladt át, járművének eleje volt az egyenesen haladó belső sávban, az autó nagyobb terjedelmével még a jobboldali (kanyarodó) forgalmi sávban volt. A terhelt az azonnal elhatározott vészfékezés ellenére sem tudta az ütközést elkerülni, a kereszteződésben kb. 69 km/óra sebességgel a személygépkocsi bal oldalának ütközött.

Az ütközés következtében a sértett többszörös szilánkos izületi szétválással és hashártya mögötti bevérvéssel, bordatöréssel járó, vérzéses, sokkos, többszervi zsírembólia talaján kialakuló keringési és légzési elégtelenség következtében elhunyt. A sérülések és a sértett halála között egyenes okozati összefüggés áll fenn.

A balesetben súlyosan megsérült a személygépkocsi utasa is, lépének műtéti eltávolítása folytán sérülése maradandó fogyatékosság hátrahagyásával gyógyult.

A terhelt a tényleges észlelés helyéről a balesetet vészfékezéssel akkor tudta volna elhárítani, ha 72-78 km/óra sebességnél nem közlekedik gyorsabban, lassító fékezéssel pedig még a megengedett 50 km/óra sebességet némileg meghaladó, 51-55 km/óra sebességről is meg tudott volna állni. Ha a terhelt a megengedett legnagyobb 50 km/óra sebességgel haladt volna, fékeznie sem kellett volna, mert a másik jármű kihaladt volna a nyomvonalából.

A bíróság megállapította, hogy a terhelt a KRESZ 26. § (1) bekezdés a) pont IV. fordulatában és a 18. § (1) bekezdés c) pontjában írt közlekedési szabályokat szegte meg, jelentős sebesség-túllépése okozati összefüggésben állt a bekövetkezett balesettel.

A másodfokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2007. év március hó 5. napján jogerős 1.Bf.961/2006/10. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt képviselőjében meghatalmazott védője a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra hivatkozással terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Részletesen kifejtette a bizonyítás módjával, a bizonyítékok értékelésével, a bizonyítás hiányosságával és emiatt az ítélet megalapozatlanságával kapcsolatos álláspontját. Kifogásolta a baleset egyes körülményeinek, különösen a sértett behaladásával kapcsolatos pontos adatok (távolság, sebesség, gyorsulás, észlelési pont, stb.) tisztázatlanságát. A védő indítványában e hiányosságok pótlását az általa nagyjából feltételezett adatok alapján végzett számítással kísérelte meg pótolni, és azt a következtetést vonta le, hogy kellő figyelem és körültekintés mellett a sértettnek a kereszteződésbe való behaladáskor észlelnie kellett a terhelt gépkocsiját, ami - a védő feltételezése szerint - ekkor már a belső, egyenesen haladó sávban közlekedett. A védői érvelésből kitűnően az ütközés előtti közlekedési helyzet elemzése nyomán megállapítható, hogy a balesetet nem a terhelt közlekedési szabályszegése okozta, a sértett szegte meg a KRESZ 28. § (2) bekezdés b) pontját és a (3) bekezdést, a 3. § (1) bekezdés c) pontjában és a 25. § (1) bekezdésében foglaltakat. A kereszteződést ugyanis nem olyan mérsékelt sebességgel közelítette meg, hogy elsőbbségadási kötelezettségének eleget tudjon tenni, illetve ezt a kötelezettségét az áthaladás során a kereszteződés teljes terjedelmében teljesíteni tudja, ezért ő idézte elő a balesetet. Hivatkozott a védő a 6/1998. számú Jogegységi határozatban foglaltakra is, amelyet vélekedés szerint a bíróság tévesen értelmezett. A helyes értelmezés szerint ugyanis az elsőbbségadásra kötelezett nem mentesülhet a felelősség alól abból az okból, hogy az elsőbbségre jogosult is megszegett valamilyen közlekedési szabályt (például túllépte a megengedett sebességet).

Mindezekre figyelemmel a védő szerint a terhelt bűnösségének megállapítása a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével történt, ezért a megtámadott határozatok megváltoztatását és a terhelt felmentését indítványozta. Másodlagosan kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság az első- és másodfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és új eljárás lefolytatását rendelje el.

A Legfőbb Ügyészség BF.2060/2008. számú írásbeli nyilatkozatában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta, a sérelmezett határozatok hatályában tartását indítványozta.

A felülvizsgálati eljárásban megtartott nyilvános ülésen felszólaló védő az írásbeli indítványát fenntartotta.

III. A Legfelsőbb Bíróság az indítványozó által felhozott érveket a felülvizsgálat törvényileg szabályozott okainak (Be. 416.

§ (1) bekezdés) tükrében vizsgálta. Ezt figyelembe véve állapította meg, hogy a tényállás megalapozottságával, a bizonyítás hiányosságaival, a bizonyítékok mérlegelésének módjával összefüggő védői támadások a felülvizsgálati eljárásban helyt nem foghatnak.

E rendkívüli jogorvoslat során a jogerős ítéletben megállapított tényállás irányadó (Be. 423. § (1) bekezdés). Az tehát sem megalapozatlanság címén, sem az annak alapjául szolgáló bizonyítás, a bizonyítékok értékelésének vitatása útján eredménnyel nem támadható. A védői indítványnak az ítéleti tényállásban rögzítettektől eltérő feltételezése, amelyek az egyes ténymegállapításoktól eltérő következtetéseket voltak hivatottak megalapozni, ám a sértett közlekedésjogi kötelezettségével és a feltárt tényekkel is ellentétes számításokon, a sértett közlekedési lehetőségeinek önkényes értelmezésén alapulnak, - a hivatkozott törvényi tilalom miatt sem voltak figyelembe vehetők.

Mindebből adódóan az ítélet jogkövetkeztetései is csak az alapügyben hozott jogerős ítéletben foglalt tényállás figyelembevételével vizsgálhatók.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a tényállás büntetőjogi értékelése során az eljáró bíróságok az anyagi jogi szabályokat - ezen belül a közlekedésjogi előírásokat is - helyesen alkalmazták.

Az irányadó ítéleti tényállás szerint a sértett olyan védett főútvonalra haladt be, amelynek jobb külső sávja jobbra kanyarodó sáv volt, ezért az itt haladó terhelt és a sértett útvonala nem keresztezte egymást. A terhelt a belső, egyenesen haladó sávban közlekedő gépkocsi megelőzése után, a jobbra kanyarodó sávból a záróvonal átlépése közben észlelte a kereszteződésbe behaladó sértett autóját. A sértett behaladásának megkezdésekor a terhelt járművét még a jobbra kanyarodó sávban vezette, s ebből csupán arra következtethetett, hogy a terhelt - szabályos közlekedése esetén - jobbra fordul. Nem kellett tehát útjaik keresztezésével számolnia.

A KRESZ 1. számú függelék k) pontja szerint útkereszteződés: "két vagy több útnak azonos szintben való kereszteződése, egymásba torkollása, illetőleg elágazása".

A KRESZ 28. §-ának az útkereszteződésben érvényesülő elsőbbségadási szabálya értelmében a másik jármű érkezési irányától függetlenül elsőbbséget kell adni - többek között - az útkereszteződésben az olyan útról érkező járművel, amelyen az útkereszteződés előtt "Elsőbbségadás kötelező" vagy "Állj! Elsőbbségadás kötelező" jelzőtábla van a keresztező útról érkező jármű részére.

A záróvonallal elválasztott jobbra kanyarodó sávban közlekedő jármű a kereszteződésben jobbról balra egyenesen áthaladók útját nem

keresztezi. Ebből következően a kereszteződésbe behaladó sértett, aki ekkor a terhelt gépkocsiját a jobbra kanyarodó sávban látta - alappal bízhatott abban, hogy útját nem fogja keresztezni. Nem kellett arra számítnia, hogy a megengedett sebesség közel kétszeresével közlekedő sértett hirtelen végrehajtott, szabálytalan sávváltása miatt az útját keresztező helyzetet teremt, ami később - elháríthatatlanul - a járművek ütközéséhez vezet.

A felülvizsgált ítéletek jogi indokolásával a Legfelsőbb Bíróság is egyetértett. A baleset bekövetkezése a terhelt súlyos gondatlanságból elkövetett közlekedési szabályszegései és a bekövetkezett halálos eredmény között az okozati összefüggés fennáll. A cselekmény minősítése törvényes.

A megtámadott határozatok hatályban tartása a Be. 426. §-án alapul.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. A Be. 418. §-ának (3) bekezdése alapján minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt.

Budapest, 2009. év március hó 26. napján

Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
Kné